

Kauli ya Imani

ya

Kanisa la Mungu la Kimataifa

UTANGULIZI

Sheria za amri, mazoezi, mafunzo na imani za Kanisa la Mungu la Kimataifa yamewekwa kwenye msingi wa Neno la Mungu, yaani Bibilia Takatifu. Watu wa Mungu wanaamini kwamba wanapaswa kuishi kulingana na kila neno linalotoka kinywani mwa Mungu (Mathayo 4:4).

1. MUNGU

Mungu ni wa milele, mwenye nguvu zote, tena ni muumbaji mkuu mwenye kudumisha ulimwengu wote. Mungu ni mmoja anayejumuisha roho linalohusu familia ambayo kwa sasa ni Mungu Baba na Yesu Kristo Mwanawe. Mungu ni mwenye upendo, ni kiumbe mwenye huruma anayetaka kuonyesha uwepo Wake wa ajabu kwa kujiondoa Mwenyewe kupitia mwanadamu.

Zaburi 19: 1; 50: 1, 6-7; Isaya 44: 6; Nehemiya 9: 6-16; Yohana 1: 12-13; 3:16; Warumi 1:20; Wakolosai 1:16; Waebrania 1: 1-2; 1 Yohana 3: 1-22.

2. BIBILIA

Bibilia yote ni Neno takatifu la Mungu ulio na mpangilio wake wa wokovu, na rekodi ya ushirika wake kupitia historia. Bibilia ni ufunuo wa Mungu wa maarifa ambayo binadamu hawezi kufichua mwenyewe. Ni msingi wa maarifa, na mwongozo wa maisha. Agano la Kale na Agano Jipya linaunda Neno la Mungu ambalo ni msingi wa Ukristo jinsi inavyofundishwa na Kanisa na kufuatiliwa na Mkristo.

Kumbukumbu la Torati 8: 3; Mathayo 4: 4; Luka 4: 4; Yohana 17:17; Warumi 8:16; 1 Wakorintho 2: 7-11; 2 Timotheo 3: 16-17; 2 Petro 1:20

3. **YESU KRISTO**

Yesu wa Nazareti ndiye Kristo, Mwana wa Mungu, na Mwana wa Mwanadamu. Yeye ndiye Masihi aliyetaabiriwa katika Agano la Kale, na aliyeelezwa katika Agano Jipya kama binadamu kamili na matakatifu kamili. Kama mwanachama wa pili wa familia ya Mungu, amewahi kuwa tangu milele kama “Neno.” Alijiondolea nguvu hii kuu na kuwa mwanadamu ili kuweza kufa kwa ajili ya dhambi ya wanadamu wote kama mkombozi wetu mpendwa. Hatimaye aliweza kufufuliwa, na kupaa hadi mbinguni ili kuwa Kuhani wetu Mkuu. Yesu Kristo atarudi kuanzisha Ufalme wa Mungu duniani, na kutawala kama Bwana wa Mabwana na watakatifu wake milele.

Kumbukumbu la Torati 18:15; Mathayo 17: 15-17; Yohana 1: 1-14; 3:16; Matendo 2: 32-33; Warumi 5: 8; Wafilipi 2: 7; Waebrania 4: 14-15; Ufunuo 1: 13-16

4. **ROHO MTAKATIFU**

Roho Mtakatifu ndiye kiini, nguvu, akili, upanuzi wa kiroho na uwepo wa Mungu. Mungu anazalisha Wakristo kama wana Wake kupitia hii Roho. Inaimarisha Mkristo kwa njia ya kiroho, na kumbadilisha mawazo, na kutumika kama bidii au hakikisho ya maisha ya milele.

Matendo. 1:8; 2:38; Warumi 8: 9, 14; 1 Wakorintho 2:16; Waefeso 1: 13-14

5. **UBINADAMU**

Wanadamu ni viumbe vya kimwili waliopungukiwa asili ya kutokufa, lakini wanaweza kupata maisha ya milele kama tuzo la bure kutoka kwa Mungu. Mwanadamu aliumbwa na Mungu kama nyama na damu

kikamilifu, ingawa kwa ule mfano wa Mungu, pamoja na kipengele cha kiroho kuongezwa kwenye akili ili kutunga mawazo ya kibinadamu.

Mwanzo 1: 26-27; Ayubu 32: 8; 1 Wakorintho 2:11; 1 Yohana 5: 11-13

6. **ROHO NDANI YA MWANADAMU**

Mungu alipomuumba mwanadamu kutoka kwenye udongo, na kupumua kwenye mapua yake pumzi ya uzima, mwanadamu alikuwa kiumbe kilicho hai. Mwanadamu pia alipewa roho liliomweka bora zaidi kuliko kuliko wanyama wengine, linalofanya kazi kupitia hisia kwa mujibu ya kuwajibika. Akili ya mwanadamu, pamoja na roho yake, inampa mwanadamu maarifa ya juu kuliko wanyama wote. Mwanadamu anapobadilika na kupewa Roho Mtakatifu kutoka kwa Mungu, roho hiyo hujiunga na ule roho ya kibinadamu ili kuanzilisha utungaji wa kiumbe kipya cha kiroho. Hatimaye, mtu anapokufa, roho wake hurudi kwa

Mungu hadi ufufuo. Kwa mfano roho wa mwanadamu inaweza kulinganishwa na kifaa mufti cha kurekodi sifa zote za mwanadamu, hekima, na mapitio. Mungu akipenda, anaweza kujenga upya mtu huyu kutoka kwa kifaa kipya cha kimwili au kutoka kwa roho (kulingana na ufufuo gani) kupitia kwa maelezo yaliyomo katika katika roho ya mwanadamu. Maandiko inasema wazi kuhusu aina mbili ya roho mwanadamu anaweza kuwa nayo: Roho ya mwanadamu, “iliyomo ndani yake,” na Roho wa Mungu, anayopewa wakati wa mchakato wa kubadilika.

Mwanzo 2: 7; Ayubu 32: 8; Mhubiri 3:21; 12: 7; Zekaria 12: 1; Warumi 8:16; 1 Wakorintho 2: 11-15

7. **JUKWAA YA KIMALAIKA**

Mungu amewaumba viumbe vya kiroho wenye nguvu kama mawakala Wake na watumishi. Tangu kuumbwa kwa mwanadamu, hawa viumbe vya kiroho wametenda kama watumikao kumsaidia mwanadamu kuupata wokovu. Ingawa waliumbwa kumsaidia Mungu, wengine wao – wakiongozwa na Shetani – waliasi dhidi ya serikali ya Mungu, na kujibadilisha kuwa shetani.

Zaburi 91: 11-12; Waefeso 6:12; Waebrania 1: 7

8. **WOKOVU**

Wokovu ni njia ambayo Mungu, kupitia Kristo, anamwokoia mwanadamu kutoka kwa adhabu ya dhambi na kumpa uzima wa milele. Mchakato huu unahusisha wito kwa mwanadamu, toba, batiso, haki, kupokea Roho Mtakatifu, maisha ya imani na utiifu, na kuzaliwa

hatimaye katika Ufalme wa Mungu. Wokovu ni tuzo la bure kupitia neema, na pia zawadi yetu ya mwisho ambayo tutapata kupokea kulingana na kazi zetu.

Mathayo 16:27; Yohana 3: 16-17; Warumi 6:23; Waefeso 2:8-9; Waebrania 6: 1-2

9. **IMANI**

Imani ni ujuzi hakika kuwa Mungu yupo, na kuwa atatimiza yale mambo ambayo alituhidi. Imani ni muhimu kwa wokovu. Vipengele msingi wa imani ni ujasiri, matendo, na hatari.

Warumi 1:17; 10:17; Waefeso 3:17; Waebrania 11: 1-2; Yakobo 2:22-24

10. **TOBA**

Toba ni ile tendo la kukiri kwa dhambi za mtu, na kuamua kumtii Mungu kikamilifu. Inaanza wakati Mungu anapomfungua macho ya mtu ili kujitambua kulingana na Mungu na sheria Zake. Toba ya kweli ni hatua ya kwanza kwa upatanisho na Mungu, na hatimaye kutuelekeza katika wokovu wa mwisho.

Matendo 2:38; 3: 19-21; 8:22; 1 Yohana 3: 4

11. **BATISO**

Sherehe ya batiso ya maji hufanywa kwa kuzamisha, kwa ajili ya maondolea ya dhambi, juu ya toba na kwa kubali dhabihu ya Kristo.

Baada ya hii sherehe, na kwa matokeo, mmoja anapokea batiso ya Roho Mtakatifu kupitia kuwekewa kwa mkono. Batiso inaashiria kukataliwa kwa njia ya uovu wa zamani, kuzikwa kwa mwanadamu wa zamani katika kaburi ya maji, na kuibuka kuwa mwanadamu mpya anayeongozwa kwa Roho na kuishi kwa mienendo ya Kikristo na kufuata nyayo zake.

Mathayo 3: 13-16; Matendo 2:38; Warumi 6: 1-8; Wakolosai 2:12

12. KUWEKELEWA MIKONO

Kuwekelewa kwa mikono ni tendo linalofanywa katika hafla maalum, kama vile kwa kupokea Roho mtakatifu wa Mungu baada ya batiso, katika uratibu, kupaka wagonjwa, ama kwa matumizi mengine maalum.

Mathayo 19:13-15; Matendo 6:5-6; 8: 17-18; 13: 3; 1 Timotheo 4:14; Waebrania 6:2

13. UFALME WA MUNGU

Ufalme wa Mungu ni familia ya Mungu ikitawala kama serikali ya Mungu. Ni utawala wa dunia baadaye itakayoundwa na Kristo atakaporudi, na Yesu kuwa kama Mfalme na roho waliofufuliwa wakijumuisha watakatifu katika nafasi ya utawala pamoja Naye. Ufalme wa Mungu – ikijulikana kama “siri” katika agano jipya – ilihubiriwa kwanza na kuelezwa na Kristo, kisha na kanisa Lake; itaanzishwa duniani kwa miaka elfu moja baada ya kurudi kwa Kristo , na itatimizwa kabisa wakati Yerusalemu jipya na Mungu Baba watatoka mbinguni ili kukaa katika dunia jipya.

Marko 4:11; Ufunuo 5:10; 20: 4; 21: 1-3, 7, 10

14. **INJILI**

Injili ni ujumbe iliyohubiriwa na Kristo na kanisa Lake kuhusu kuja kwa Ufalme wa Mungu, marejesho ya serikali Yake duniani, na jinsi wanadamu wanaweza kuingia katika Ufalme huo. Inahusisha ujumbe wa kile alichofanya Kristo, kile anachofanya, na kile atafanya – kile kilicho kabisa ujumbe wa Agano la kale na Agano Jipya. Msingi wa kusudi na ahadi ya kanisa ni “Basi enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu.”

Mathayo 3: 2; 24:14; 28: 19-20; Marko 1:15; Luka 24:47

15. **UNABII**

Unabii ni ushahidi wa Mungu kwa watu wake, inayofunua kusudi Lake na mpango kwa wanadamu. Neno la Mungu inasema kuhusu vikwazo, makosa, uwezekano wa makosa kupitia njia. Mungu kwa ujasiri anasema kuwa anayo mpango dhahiri na kusudi. Anatangaza kuwa hakuna aliye kama Yeye, anatangaza mwisho kutoka mwanzo, na kuwa atalitimiza kusudi lake. Mengi kuhusu mpango na kusudi Lake inafunuliwa katika Bibilia Takatifu. Watu wa Mungu wana wito wa kuwa waaminifu katika Neno la Mungu, “wakigawa sawa neno la kweli,” na kujulishwa kuwa hakuna unabii iliyo chini ya ufasiri wa kibinafsi. Kupitia miaka, nabii wengi wa kibinafsi (nabii wa uongo) wamekuja, na hawako kwa uhaba leo. Sifa ya Ubashiri wa uongo kwa Mungu ni ukiukaji wa Amri ya tatu na itawajibikiwa. Unabii iliyotimizwa, au unabii iliyo katika mchakato wa kutimizwa, inajenga imani kwa Mungu na Neno Lake. Ushahidi na ufunuo wa Mungu yako bora zaidi kuliko hasi. Baadhi ya Unabii katika Bibilia ni habari njema,

siyo habari mbaya. *Isaya 46: 9-11; Mathayo 12: 36-37; 2 Timotheo 2:15; 1 Petro 1:20; Ufunuo 19:10*

16. UFUFUO

Matumaini ya wanadamu na ahadi kwa Mkristo ni ufufuo kutoka kwa wafu. Bibilia inarejelea:

- (1) Ufufuo wa Yesu Kristo, mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu na pia mwanzilishi wa wokovu wetu;
- (2) Ufufuo wa watakatifu – “unaoitwa ufufuo wa kwanza” - wakati wa kurudi kwake Kristo waaminifu wa kweli watakapojumuisha jamii ya kiroho ya familia ya Mungu;
- (3) Ufufuo wa maisha ya kimwili kwa wale wote waliokufa bila ya kutoelewa njia zake Mungu, kwa nafasi yao ya kwanza ya wokovu;
- (4) Ufufuo ya waovu zaidi – wale waliokataa kutubu na kukataa njia zake Mungu – watateketezwa katika ziwa la moto (inayoitwa kifo cha pili).

Yohana 5: 28-29; Matendo 2:32; Warumi 8:11; 1 Wakorintho 15:20; 1 Wathesalonike 4: 13-17; Ufunuo 20: 4-6, 13-14

17. HUKUMU

Wakati wa hukumu ya mtu ndio wakati wa nafasi ya wokovu, ikipanuliwa kutoka kwa wito wake na Mungu hadi kifo chake (au ufufuo wakati wa kurudi kwa Kristo). Wale watakaohitimu kwa Ufalme wa Mungu – wale wengi zaidi – watarithi uzima wa milele, na wale

wanaokataa kimakusudi njia za Mungu watateketezwa katika ziwa la moto.

Mathayo 13: 49-50; 25:34; 1 Petro 4:17; Ufunuo 20:15; 21: 8

18. **MSAMAHA**

Msamaha ni hali ambapo dhambi za mmoja huondolewa. Heri yule ambaye aliyeweza kusamehewa makosa zake. Ni wazi kutoka kwa maandiko kuwa dhambi ni hali inayo tutenganisha na Mungu. Pia inatugawanya na kuvunja uhusiano kati yetu. Kwa hivyo msamaha huja katika nyanja mbili:

- (1) Msamaha kutoka kwa Mungu kuelekea kwetu, na
- (2) Msamaha kutoka kwetu kuelekea kwa wenzetu.

Mfano wa sala iliyotolewa kwetu na Yesu inatoa muhtasari wa wigo mzima wa suala la msamaha. Msamaha tunaopata kutoka kwa Mungu inategemea sana msamaha tunaotoa kwa wenzetu. Wale wanaokataa kuwasamehea wenzao hawatasamehewa. Hata hivyo, msamaha haitoi kwa njia yoyote matokeo ya dhambi, jinsi dhambi lilivyo dhahiri katika uwajibikaji wa kimaandiko ya maisha ya Daudi.

Zaburi 32: 1; 2 Samweli 11-12; Mathayo 6:12, 14-15

19. **SHERIA YA MUNGU**

Sheria ya Mungu inavyofunuliwa katika Bibilia ni nzuri, ni sawa, tena ni mfumo kamilifu ya maelekezo na kanuni za milele yanayoonyesha kawaida ya Mungu na kutumika kama njia ya maonyesho ya upendo Wake kwa mwanadamu. Sheria ya Mungu inamfunza mwanadamu jinsi ya kumwabudu Mungu vizuri, jinsi ya kumpenda mwanadamu

mwenzake, jinsi ya kuishi kwa wingi, na kwa wakati sawa, jinsi ya kujitayarisha kwa maisha ya kiroho ya milele katika familia ya Mungu. Sheria ya Mungu inawakilishwa katika Agano la Kale na Agano Jipya na inaelezwa kwa uwazi kuwa matendo za kimwili na motisha za kiroho. *Yohana 14:15, 21; Warumi 7:12; 1 Yohana 5: 2-3*

20. **AGANO ZA KIBIBILIA**

Agano zote zinarekodi kuwa Mungu aliweka ahadi kwa njia ya mkataba maalum au makubaliano na mwanadamu. Hizi zinaitwa “agano” na zinafafanua istilahi ya uhusiano wa Mungu na watu binafsi au vikundi katika hali mbalimbali na wakati. Juu ya hizi agano, yanayojulikana sana ni yale yaliyotengenezwa na Israeli ya kimwili na Agano Jipya iliyoanzishwa wenye “ahadi bora,” ambayo itathibitishwa na Israeli ya kimwili baada ya kurudi kwa Yesu Kristo. Agano Jipya, ambayo pia inatumika kwa Kanisa la Agano Jipya tangu nyakati wa mitume wa awali, inafanya sheria ya Mungu kuwa muhimu zaidi kwa kuipanua

Mathayo 5: 21-22; 2 Timotheo 3: 15-16; Waebrania 8: 6-13

21. **AMRI KUMI**

Amri kumi, jinsi ilivyofunuliwa na Mungu, na kupangwa kwa utaratibu na Musa, na kuthibitishwa na kuelezwa na Kristo, ndizo maonyesho kamili ya upendo wa Mungu. Ndizo msingi ya mafundisho za kibibilia zote, zinazomwongoza mwanadamu kuonyesha upendo kwa Mungu na kwa mwenzake, na pia ndicho mvuto wa maisha ya Kikristo.

Kutoka 20; Kumbukumbu la Torati 5; Mathayo 5: 17-19; Warumi 13:10; 1 Wakorintho 7:19; Ufunuo 12:17; 22:14

22. HATIMA YA MWANADAMU

Hatima ya mwanadamu ya kutisha inafunuliwa katika sura ya kwanza ya Mwanzo. Mwanadamu aliumbwa tofauti na wanyama wengine bali kwa mfano wa Mungu. Mungu aliwaumba wanyama kuzaliana kwa aina zao, na alipomwuumba mwanadamu alianza mpango wake wa kujizalisha kwa aina Yake. Lakini katika awamu ya awali ya mpango ya Mungu, mwanadamu aliumbwa kutoka kwa matope nyekundu, sio kwa roho, lakini kwa uwezo wa kuujenga tabia nzuri kwake ili aweze kubadilika wakati wa ufufuo kwa njia ya kiroho kama mwana wa Mungu, kama vile Mwana wa Mungu Yesu Kristo alibadilishwa kuwa katika roho ili kuishi milele katika familia ya Mungu.

Mwanzo 1: 26-28; Yohana 17: 1-5; I Wakorintho 15: 50-54; I Wathesalonike 4: 13-17; Warumi 8: 18-23; I Wakorintho 15: 12-23

23. SABATO

Sabato ya siku saba inapaswa kufunzwa na kuwekwa takatifu kwa mujibu ya maelekezo ya kibibilia. Ilianzishwa wakati wa uumbaji, ikathibitishwa na Israeli kama sehemu ya agano kule Sinai, na kufunzwa na Yesu Kristo, ambaye ndiye mtume wa Agano Jipya. Maadhimisho ya Sabato ni msingi katika uhusiano wa Mkristo na Mungu.

Mwanzo 2: 2-3; Kutoka 16; 20: 8-11; 31: 12-17; Marko 2: 27-28; Luka 4:16

24. SIKUKUU ZA MWAKA

Sikukuu za mwaka ziliamuriwa na Mungu, zikahifadhiwa na Israeli ya kale, na kuendelezwa na Wakristo wa kwanza wa Kanisa la Agano

Jipya. Hizi “sikukuu saba zilizoteuliwa” inadhihirisha mpango wa Mungu ya wokovu kwa mwanadamu.

Mambo ya Walawi 23; Zekaria 14:16; Yohana 7: 8-10; Matendo 2: 1; 12: 3; 20: 6, 16; 27: 9; 1 Wakorintho 5: 8; 16: 8

25. KALENDA LA KIHEBRANIA

Kanisa la Mungu la Kimataifa linatumia kalenda ya kihebrania kuanzisha sikukuu za Mungu. Kitabu, *The Comprehensive Hebrew Calendar*, na Arthur Spier, inatoa orodha ya sikukuu ya kalenda ya Kiyahudi kutokea 1899 hadi 2100 A.D., na inaelezea kabisa kanuni zote Kanisa limetumia mara kwa mara kwa miaka mingi. Agano Jipya linathibitisha kwamba wayahudi waliaminiwa na “Vyumba vya Mungu.” Tunaamini kwamba vyumba hivyo vilihusisha sio tu maandiko za Agano la Kale, lakini vilidumisha kalenda iliyotolewa na Mungu, pamoja na kanuni zake. Hii kalenda imeundwa ili kushughulikia mzunguko wa kiasili wa jua ya mbingu na kuambatanishwa na sikukuu za Mungu, na imekuwa tangu nyakati za Agano la Kale. Inaonekana kimantiki kuwa hesabu iliendelezwa kama kiwango cha uhakika ili kutumiwa wakati mwezi haikuweza kuchunguliwa. Kamati Maalum ya Sanhedrin, na rais wake kama mwenye kiti, walikuwa na mamlaka ya kudhibiti na kuweka kwa usawa miaka za nishati ya jua na mzunguko wa jua. Hili baraza lilihesabu mwanzo wa msimu kwa msingi ya takwimu za astronomy, iliyotolewa kama utamaduni za jadi. Katika karne ya nne, wakati ukandamizaji na mateso ilikuwa kama tishio kwa kuendelea na uwepo wa Sanhedrin, dume Hillel II alichukua hatua isiyo ya kawaida ya kuhifadhi umoja ya Waisraeli kupitia mfumo wa kuisambaza kalenda hiyo kwa umma. Hillel II alitakasa rasmi na kuendeleza miezi zote pamoja na kuongeza siku, mwezi, au kipindi

kingine cha wakati hadi baraza nyingine kipya cha Sanhedrin kuimarishwa.

Warumi 3: 1-2

26. FUNGU LA KUMI

Kutoa fungu la kumi ni tendo la ibada; ni jambo la kibinafsi kati ya mmoja na Mungu. Kanisa halitoi utekelezaji wa fungu la kumi, lakini tu kufunza uwajibikaji wa kutoa fungu la Kumi. Kila mmoja ako na wajibu wa kumheshimu Mungu kupitia mazao za kwanza za faida zake. Fungu la kumi ni njia ya kueneza ujumbe wa Yesu ulimwenguni kote.

Malaki 3: 8-10; Mathayo 6:21; 23:23; 2 Wakorintho 9:7

27. SHERIA ZA MLO ZA KIBIBILIA

Sheria za mlo za kibibilia, pamoja na uzuiaji wa vyakula vingine katika Mambo ya Walawi 11 na Kumbukumbu la Torati 14, ziko miongoni mwa sheria mingi za kiafya ambazo Waisraeli walipewa na Mungu. Yesu, mitume, na kanisa la kwanza la Agano Jipya walizifuata, na bado zinatiliwa mkazo hadi leo. Maandiko inaonyesha kuwa sheria yanayohusu wanyama “safi” na “wachafu” yalitambuliwa na kufuatwa tangu jadi.

Mwanzo 7: 2-3; 8:20; Mambo ya Walawi 3:17; 11; Kumbukumbu la Torati 14: 3-21; Mathayo 5: 17-19; Matendo 10: 9-15, 28

28. **DHAMBI**

Dhambi ni kosa ya kutotii sheria ya Mungu – kuwa na upungufu au kukosa lengo la kawaida ya kuzifuata mienendo zake Yesu Kristo. Ingawa adhabu ya dhambi ni kifo katika ziwa la moto, dhambi zote zinaweza kusamehewa na Mungu, ambaye ana hamu kuwa wanadamu wote wapate kuokolewa. (Dhambi lisiloweza kusamehewa ni dhambi ambayo mwenye dhambi hawezi kuomba msamaha.) Mungu anasamehea dhambi juu ya toba kwa yule ambaye anakubali damu iliyomwagika na dhabihu ya Yesu Kristo kama malipo kamili kwa adhabu ya dhambi zake.

Warumi 6:23; Waefeso 4:32; Wakolosai 1:14; 1 Yohana 3:4

29. **MKRISTO**

Mkristo wa kweli ni yule ambaye ndani yake ni makao ya Roho Mtakatifu.

Warumi 8:9; 1 Wakorintho 12:13

30. **UHUSIANO WA KIROHO KATI YA MWANADAMU NA MUNGU**

Uhusiano wa kiroho kati ya mwanadamu na Mungu huanza kupitia toba na imani. Ikiwa vigezo hivi vimehitimishwa, Mungu “hutuzalishia” Roho Wake; Anakuwa Baba yetu na sisi tunakuwa wana wake. Uhusiano wa kifamilia huanza. Ili kudumisha uhusiano huu, umoja hutengenezwa tukishiriki na wenzetu, na Mungu Baba na Yesu Kristo.

Mawasiliano tunaposhiriki ndicho chombo linalojenga uhusiano huu ya kifamilia. Chombo cha kuwasiliana na Mungu inaboreshwa kupitia sehemu nne za msingi: sala, kusoma Biblia, kutafakari, na kufunga. Tunapotumia chombo cha mawasiliano, uhusiano mwema wa kibinafsi huanzishwa ili kutupatia utulivu wa kiakili, ujasiri wa kiroho, na imani inayokuja kwa kumjua Mungu aliye Muumba, mwenye kudumisha, na pia Mtawala wa kabisa wa ulimwengu wote.

Mathayo 6: 5-13; Matendo 2:38; Warumi 8: 15-16; 1 Timotheo 2:15; 3:16; Waebrania 1: 1-2; 2: 10-18; 1 Yohana 1: 3; Danieli 6:10

31. UHUSIANO KATI YA MWANADAMU NA MWANADAMU MWENZAKE

Kwanza, lazima tutambue kwamba sisi ni familia moja – tunatoka kwenye mizizi moja. Kama familia tunapaswa kuishi kwa amani na kila mmoja jinsi inavyowezekana, jinsi inavyokuzwa katika amri sita za mwisho wa Amri Kumi. Yesu Kristo alitupatia nidhamu kuu itakayo sababisha uwezekano wa kuishi kwa amani na wanadamu wenzetu. Alisema tuwapende wenzetu jinsi tunavyojipenda wenyewe, na kutoa maelekezo maalum ya kutatua matatizo kati yetu na wenzetu. Maandiko inatuomba kuzingatia mahitaji za wengine, na kutoa usaidizi kwa wale wanaohitaji inapowezekana.

Kutoka 20: 12-17; Kumbukumbu la Torati 22: 1-4; Mathayo 18: 15-17; 22:39; 25: 34-40; Wafilipi 2: 2-4; Luka 10: 29- 37; Waebrania 12:14; Yakobo 2: 8

32. FAMILIA YA KIKIRISTO

Uhusiano wa ndoa ndiyo msingi ya familia, ambayo pia ni msingi ya jamii lililo imara. Kama mfano ya msingi ya kimwili ya mpango wa Mungu kwa mwanadamu, ndoa, kuzaa watoto, na familia yamepewa jukwaa ya juu katiko mafundisho za Bibilia na kanisa. Ingawa jukumu yamefafanuliwa, wanaume na wanawake wote wako na uwezekano sawa wa kiroho mbele zake Mungu.

Kutoka 20:12; Malaki 4: 5-6; Waefeso 5: 22-29; 6: 1-3; 1 Petro 3: 7

33. **UPONYAJI**

Uponyaji wa kiroho ni miujiza ambayo Mungu kwa huruma na upendo wake anaweza kupanua kwa wale wanaomwomba ipasavyo, kulingana na imani. Uponyaji wa Yesu Kristo inaonyesha na kuwakilisha nguvu ya kueleza huruma yake, ya kusameheha dhambi, hatimaye, kufufua wafu na kuanzilisha ufalme wa Mungu duniani.

1 Wakorintho 12: 12-14, 27; Wakolosai 3:15

34. **KANISA LA MUNGU**

Kanisa ni mwili wa kiroho wa Kristo, kikundi cha watu walio na wito kutoka kwa Mungu na waliojazwa kwa Roho Mtakatifu wake. Kama mwili wa kiroho, kanisa linajumuisha waliobatizwa, na kuongozwa kwa Roho ya waliotawanyika kote ulimwenguni.

1 Wakorintho 12: 12-14, 27; Wakolosai 3:15

35. **UJUMBE WA KANISA LA MUNGU**

Kanisa inayo mamlaka ya kuendeleza ushahidi na ujumbe wa Yesu Kristo ulioanzilishwa kupitia maisha Yake, mafunzo, na dhabihu kwa

kila mmoja na kwa mataifa yote. Hii hukamilishwa kupitia rasilimali yaliyomo katika “mwili wa Kristo” na kuboreshwa kupitia zawadi za kiroho zilizohifadhiwa na Baba wetu wa Mbinguni. Jinsi “mwili” inahusisha watu binafsi, ni upendeleo wa kila mmoja kumfuata Mkombozi kwa “kutubu... na kuamini habari njema.” Wakiishi kama viumbe vipya kwa Kristo, basi inakuwa wazi kwamba wale wanaojishughulisha wataibeba kazi iliyoanzilishwa na Yesu ya kueneza “ulimwenguni kote” kuwa “Ufalme wa Mungu inakaribia.” Zaidi ya hayo, ahadi ya Kristo ya lazima kwa Kanisa Lake kupitia miaka itakuwa wazi kwa upendo wa kila mkristo kwa “ndugu na dada katika imani” na pia kwa wanadamu wenzao, bila kujali jinsia, bara, au hali ya kijamii. Kupitia muundo wa kiroho, mwili wa Kristo utajipanua zaidi ya jamii ya ndani wakristo wanaposaidiana, wakijitegemea, wakitembelea yatima na wajane katika mateso zao, na kujiweka bila doa duniani.

Mathayo 28:19-20; Marko 1:15; 16:15-16; Matendo 1: 7-8; Mathayo 16: 18-19; Luka 24: 44-47; Luka 4: 18-19

36. **HUDUMA**

Huduma ya Yesu Kristo na Kanisa la Agano Jipya ni huduma kwa Mungu na watu Wake, na kuendelea kwa huduma ya kidunia ya Yesu Kristo. Huduma hiyo ina wajibu wa kufunza, kusaidiana, na kusimamia Kanisa la Mungu. Huduma ya Yesu Kristo ni kazi ya pamoja na siyo makabiliano ya utawala wa mtu mmoja. Bibilia huainisha ofisi na kazi kwa huduma ya Kanisa la Mungu, na kulazimisha maadili na mienendo kwa wakristo wote walio kwenye huduma.

Mathayo 4:23; Luka 4: 18-19; 1 Wakorintho 1:24; 12:28; Tito 1: 5-9; 1 Timotheo 3: 1-13; 5: 17-21; 2 Timotheo 2: 24-26; 1 Petro 5

37. **USHIRIKA**

Matumizi ya neno “ushirika” inaonekana katika Agano Jipya. Ni muhimu na kuhitajika kwa muumini. Ushirika huashiria dhana zifuatazo: meza la Bwana, kushiriki pamoja, mawasiliano, ushirikiano, na sadaka. Roho wa Mungu huwezesha haya yote jinsi ni wazi katika mwili wa Kristo. Mtume Yohana anatuambia kuwa ushirika na Baba pamoja na Mwanawe husababisha uwezo wa kushiriki na wakristo wa kanisa la Kristo, hata kupitia kikanda na mipaka ya kimataifa na katika jukwaa ya mashirika pia.

1 Wakorintho 1: 9; 10:20; 2 Wakorintho 6:14; Waefeso 4: 1-6; Wafilipi 2: 1; Waebrania 10: 24-25; 1 Yohana 1: 3, 6-7